

„VRTČEVA“ PRILOGA.

Iz nekdanjih dnij.

(Spisal J. O.)

1. Kraška burja.

Na ognjišču soseda Tepkarja nas je sedelo neki večer meseca prosinca precejšnje število. Stezali smo sedaj roko, sedaj nogo proti ognju, kajti zunaj je bil tak mraz, da je vse škripalo, in burja je kar neprenehoma žvižgala izza vogla Tepkarjeve hiše. Prav do kraja je moral hlapec pripreti vrata, da ni zanašala snega v kuhinjo.

Ko sedimo tako nekaj časa, zaslišimo pred vrati neko krevsanje, kot bi kdo sneg zbijal s čevljev. In res — vrata se odpró, in v kuhinjo stopi stari Renko, nočni čuvaj, zavit v kožuh in s kapo polhovko potegnjeno čez ušesa. Ves bel je bil snega.

»Kaj, Renko, — ti si tukaj? Kako si se privlekel do sèm, da te ni vzela burja na Sajevčevem klancu?« kriči mu nasproti Tepkar. »Dobro, da si prišel: nam boš kaj povedal.«

»Hudo je zunaj, hudo,« odgovarja Renko in si hiti otresati sneg s kape in kožuha. »Burja razsaja zunaj uprav tako, kakor oni večer, ko mi je zamela hišo.«

»Da, da, tebi je predlansko zimo hišo zamela«, pritrdi mu gospodar, »no, boš pa sedaj povedal, kako je bilo takrat. Le semkaj sédi!«

Po teh besedah se stisnemo vkup in tako naredimo prostor Renku.

Ta se vsede in pomolí roke k ognju, da bi se pogrel. »Oj, blaženi ogenj«, začne, »ko bi tebe ne bilo, morali bi kmalu vsi konec storiti.« Hudo zimo imamo letos, hudo, toda še hujša je bila predlansko leto, ko nas ni pustila niti iz hiše.

Bilo je na večer sv. treh Kraljev. Celi dan je padal sneg, kakor bi na stežaj odprl cunjar svojo vrečo. Popoldne je začela razsajati burja. Začetkoma ni bila huda. Sicer je zakadila včasih s snegom, da nisi videl niti korak pred seboj, a to je bilo le včasih. Tem huje je gospodarila zvečer in po noči. Jaz sem bil oni večer pri županu. Posvetovali smo se, ali naj bi razkidali ulico, ki drži do studenca, ali naj bi hodili po vodo kar čez njive, koder je burja pobrala sneg.

Ko sem prihajal domov, ustavila me je burja na ovinku pred hišo, da nisem mogel dalje. Le z velikim trudom sem se priplazil do praga, kjer je bil že precej velik zameť.

»Zunaj je strašno«, pravim družini, ko stopim v hišo. »Boga zahvalite, da ste pod streho.«

Takoj zapahnem duri, zabijem z deskami okno v kuhinji in zamašim dimnik, da ne bi burja nikjer zanašala snega v hišo. Nato se odpravimo k počitku.

Vso noč je tulila burja kakor sestradan volk, ki si išče plena.

Ko se zdani, vstanem in grem ves radoveden gledat, kaj se godi zunaj. Burjo je bilo še vedno slišati.

Odprem vrata, toda — o joj! — bel zid snega je stal pred menoj. Ni je bilo ne jedne luknjice, skozi katero bi mogel videti, kaj se godi na prostem.

»Hej, stara, zazidani smo«, vpijem ženi, katera tudi vstane in gre gledat, kaj se je zgodilo čez noč.

Kmalu je bila vsa družina po koncu.

»Ta bo lepa, če še ven ne bomo mogli«, mislil sem si, zgrabil v kotu kol in se oprl z njim v sneg, češ, sedaj se preobrne vse skupaj po klancu. Toda motil sem se. Zamet je bil tako stlačen in tako debel, da se ni niti ganil.

»O grda burja, kaj res nisi znala drugam nakidati tega snega, nego uprav meni pred vrata?!« jezil sem se. »Ven moram priti na vsak način, da vidim, koliko snega je pred vrati.«

V veliko veselje zagledam za vrati lestvico. Po tej splezam skozi odprtino, koder je izhajal dim iz kuhinje, pod streho, odprem tu na koncu hiše lino in pridem srečno zopet po lestvi na tla.

Pred hišo zagledam zamet — visok kakor kap strehe.

»O Bog, kaj bo iz tega«, vzdihnem, »bomo-li res vsi poginili?«

Počasi stopam po zametu navzgor ter začnem razkidavati tam, kjer so po moji misli morala biti vrata. Toda, komaj vržem kake tri lopate tega mrzlega belinca, kar zopet zazvižga burja in mi zakadi sneg v obraz, da ne vidim ničesar okolu sebe.

»Naj si gre rakom žvižgat sneg in zamet. Še tega je treba, da tudi mene burja zakoplje v sneg! Saj je dovolj hišo,« mislim si, popustim vse in jo pobrišem po lestvi pod streho in od tod v kuhinjo.

Še večkrat sem poskušal prekidati zamet, a vselej me je burja zapodila.

»Ne boš me vodila za nos, ne!« dejal sem, zadela zopet lino pod streho in se grel za pečjo do noči.

Drugi dan je burja ponehala, in zopet sem šel nad zamet. Kake dve uri sem se mučil, predno sem razkidal toliko, da je vsaj svetloba prihajala v kuhinjo. Toda, jaz se moram podvizati domov, sicer bo večerja mrzla. Pa jutri zopet kaj. Lahko noč!«

S temi besedami konča Renko svojo pripoved in odide domov. Tudi ostali smo se kmalu poslovili od soseda in šli vsak na svoj dom gledat za večerjo.

